

Мерзімі өткен берешекті реттеу

Егер қарыз алушы жеке тұлға болса, онда ол микрокредит беру туралы шарт (бұдан әрі – Шарт) бойынша міндеттемелерді орындау мерзімі өткен күннен бастап, отыз күнтізбелік күн ішінде микроқаржы ұйымына жүгінуге және (немесе) жазбаша түрде, сондай-ақ микроқаржы ұйымына Қазақстан Республикасының «Төлемдер және төлем жүйелері туралы» Заңында көзделген сәйкестендіру құралдарын қолдану арқылы қарыз алушыны сәйкестендіруге мүмкіндік беретін ақпараттандыру объектілері арқылы немесе Шартта көзделген тәсілмен өтініш беруге құқылы. Өтініште Шарт бойынша міндеттемелерді орындау мерзімінің өту себептері, табыстары және Шарт талаптарына өзгерістер енгізу туралы өтінішті негіздейтін басқа да расталған мән-жайлар (фактілер) көрсетілуі тиіс, бұл Қазақстан Республикасының «Микроқаржылық қызмет туралы» Заңының (бұдан әрі – Заң) 9-2-бабының 2-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

Бұл ретте, Заңның 9-2-бабы 2-тармағында көзделген қарыз алушы – жеке тұлғаның өтініші алынған күннен кейін он бес күнтізбелік күн ішінде микроқаржы ұйымы қарыз алушы ұсынған Шарт талаптарына өзгерістерді қарайды және жазбаша түрде, сондай-ақ ақпараттандыру объектілері арқылы немесе Шартта көзделген тәсілмен қарыз алушыға келесі жағдайларда хабарлайды:

1. Шарт талаптарына ұсынылған өзгерістермен келісетіні туралы;
2. Шарт талаптарын өзгерту бойынша қарсы ұсыныстар туралы;
3. Мұндай бас тартудың дәлелді негіздемесін көрсете отырып. Шарт талаптарын өзгертуден бас тарту туралы хабарлайды.

Қарыз алушы – жеке тұлға Шарт талаптарын өзгертуге бас тарту туралы микроқаржы ұйымының шешімін алған күннен бастап, он бес күнтізбелік күн ішінде немесе Шарт талаптарын өзгерту бойынша өзара қолайлы шешімге қол жеткізілмеген жағдайда отыз күнтізбелік күн ішінде микроқаржылық омбудсманға жүгінуге, бұл ретте микроқаржы ұйымын бір мезгілде хабардар етуге құқылы.

Қарыз алушы микроқаржы ұйымының Шарт бойынша төлемдерді, оның ішінде мерзімі өткен берешекті төлеу қажеттілігі туралы талаптарын орындамаған жағдайда, сондай-ақ қарыз алушы – жеке тұлға Заңның 9-2-бабы 2-тармағында көзделген құқықтарын пайдаланбаған немесе қарыз алушы мен микроқаржы ұйымы арасында Шарт талаптарын өзгерту бойынша келісімге қол жеткізілмеген жағдайда, Заңның 9-2-бабы 5-тармағына сәйкес микроқаржы ұйымы қарыз алушыға қатысты Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Шартта көзделген шараларды қолдануға құқылы. Бірақ олармен шектелмей, берешекті сотқа дейін өндіріп алу және реттеу үшін коллекторлық агенттікке беру (егер мұндай құқық Шартта көзделсе), Заңның 9-1-бабында көрсетілген тұлғаға талап ету құқығын беру, Шарт бойынша берешек сомасын өндіріп алу туралы сотқа талап қою, сондай-ақ «Жылжымайтын мүлік ипотекасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, кепілге қойылған мүлікке соттан тыс тәртіппен немесе сот тәртібімен өндіріп алу жатады.

Микроқаржы ұйымы Заңның 9-2-бабы 2-тармағы бірінші бөлігінің 1-1) және (немесе) 2) тармақшаларында көзделген жағдайлар бойынша микрокредит беру туралы шарттың талаптарына өзгерістер енгізу туралы өтініш берген қарыз алушы – жеке тұлғаға қатысты кемінде үш ай мерзімге шарт талаптарын өзгертуге келісім беру туралы шешім қабылдайды, егерде ол:

1. Қазақстан Республикасының «Тұрғын үй қатынастары туралы» Заңына сәйкес халықтың әлеуметтік осал топтарына жататын болса;
2. төтенше жағдай енгізуге негіз болған мән-жайлардың салдарынан зардап шеккен болса.

Заңның 9-2-бабы 3-тармағы екінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген қарыз алушы – жеке тұлғамен жасалған микрокредит беру шартының талаптарына өзгерістер енгізуге келісім беру туралы шешім, қарыз алушының өтініш берген айдың алдындағы екі айдағы орташа айлық табысы, өтініш берген айдың алдындағы он екі айдағы орташа айлық табысымен салыстырғанда отыз пайыздан астам төмендеген жағдайда немесе атаулы әлеуметтік көмек тағайындалған кезде қабылданады.

Урегулирование просроченной задолженности

В случае если заемщик является физическим лицом, то он вправе в течение тридцати календарных дней с даты наступления просрочки исполнения обязательства по договору о предоставлении микрокредита (далее – Договор) посетить микрофинансовую организацию и (или) представить в письменной форме, а также через объекты информатизации, предоставляющие микрофинансовой организации возможность осуществить идентификацию заемщика посредством применения идентификационных средств, предусмотренных Законом Республики Казахстан "О платежах и платежных системах", либо способом, предусмотренным Договором, заявление, содержащее сведения о причинах возникновения просрочки исполнения обязательства по Договору, доходах и других подтвержденных обстоятельствах (фактах), которые обуславливают его заявление о внесении изменений в условия Договора, в соответствии с пунктом 2 статьи 9-2 Закона Республики Казахстан "О микрофинансовой деятельности" (далее – Закон).

При этом в течение пятнадцати календарных дней после дня получения заявления заемщика - физического лица, предусмотренного пунктом 2 статьи 9-2 Закона, микрофинансовая организация рассматривает предложенные заемщиком - физическим лицом изменения в условия Договора и в письменной форме, а также через объекты информатизации либо способом, предусмотренным Договором, сообщает заемщику - физическому лицу о (об):

- 1) согласии с предложенными изменениями в условия Договора;
- 2) встречных предложениях по изменению условий Договора;
- 3) отказе в изменении условий Договора с указанием мотивированного обоснования причин такого отказа.

Заемщик - физическое лицо в течение пятнадцати календарных дней с даты получения решения микрофинансовой организации об отказе в изменении условий Договора или в течение тридцати календарных дней при недостижении взаимоприемлемого решения об изменении условий Договора, вправе обратиться к микрофинансовому омбудсману с одновременным уведомлением микрофинансовой организации.

В случаях неудовлетворения заемщиком требования микрофинансовой организации о необходимости внесения платежей по Договору, в том числе просроченной задолженности, а также нереализации заемщиком - физическим лицом прав, предусмотренных пунктом 2 статьи 9-2 Закона, либо отсутствия согласия между заемщиком - физическим лицом и микрофинансовой организацией по изменению условий Договора, в соответствии с пунктом 5 статьи 9-2 Закона микрофинансовая организация вправе применить в отношении заемщика меры, предусмотренные законодательством Республики Казахстан и (или) Договором, включая, но не ограничиваясь, передать задолженность на досудебное взыскание и урегулирование коллекторскому агентству (в случае наличия такого права микрофинансовой организации в Договоре), уступить право (требование) по Договору лицу, указанному в статье 9-1 Закона, обратиться с иском в суд о взыскании суммы долга по Договору, а также обратиться с иском о взыскании на заложенное имущество во внесудебном порядке, за исключением случаев, предусмотренных Законом Республики Казахстан "Об ипотеке недвижимого имущества", либо в судебном порядке.

Микрофинансовая организация принимает решение о согласии с предложенными изменениями в условия договора о предоставлении микрокредита на срок не менее трех месяцев при подаче заявления о внесении изменений в условия договора о предоставлении микрокредита, предусмотренных подпунктом 1-1) и (или) подпунктом 2) части первой пункта 2 статьи 9-2 Закона, заемщиком – физическим лицом:

1) относящимся к социально уязвимым слоям населения в соответствии с Законом Республики Казахстан "О жилищных отношениях";

2) пострадавшим в результате обстоятельств, послуживших основанием для введения чрезвычайного положения.

Решение о согласии с предложенными изменениями в условия договора о предоставлении микрокредита, заключенного с заемщиком – физическим лицом, указанным в подпункте 1) части второй пункта 3 статьи 9-2 Закона, принимается при условии снижения среднемесячного дохода заемщика, рассчитанного за два месяца, предшествующие месяцу обращения заемщика с заявлением, более чем на тридцать процентов по сравнению со среднемесячным доходом заемщика, рассчитанным за двенадцать месяцев, предшествующих месяцу обращения заемщика с заявлением либо назначения адресной социальной помощи.